

Kitaaba Daani'el - Lakkoofsa Kudhan

Adeemsa jedhu

Jeff Pippenger

2023-12-05

Keessa Daani'el boqonnaa tokko keessatti, Daani'el boojuu waggaa torbaatamaa Ermiyaas raajeesse keessa geeffame; innis hamma waggaa jalqabaa Qirositti itti fufe.

Daani'el hanga waggaa jalqabaa mootii Qirositti illee itti fufe. Daani'el 1:21.

Akkasumas, Daani'el seenaa waggoota torbaatama booji' amuu guutuu keessa jiraate; hamma labsiin Israa'el durii deebi'ee Yerusaaalem ijaaruu fi deebisee dhaabuuf eeyyameetti.

Amma immoo waggaa jalqabaa mootummaa Qiros mootii Faarsiitti, dubbiin Waaqayyoo afaan Ermiyaasiin dubbatame akka raawwatamuuf, Waaqayyo hafuura Qiros mootii Faares ni kakaase; innis mootummaa isaa hunda keessatti labsii baasee, akkasumas barreeffamaanis kaa'ee, akkana jedhe. Izraa 1:1.

Kanaaf, Daani'el adeemsa qormaataa warra dhibba afurtamaa afur kuma tokkoo fi dhibba afurtamaa afur sanaa, isa Fulbaana 11, 2001 jalqabee hamma “labsii”tti itti fufutti, kan waamicha Baabilon keessaa ba'uu agarsiisu, tiif mallattoo dha.

Anis sagalee biraa samii keessaa, “Yaa saba koo, cubbuu ishee keessaa akka isin hin hirmaannee fi dha'icha ishee irraa akka isin hin fudhanneef, ishee keessaa ba'aa” jedhu dhaga'e. Cubbuu ishee samii ga'eeraatii, Waaqayyos hammina ishee yaadateera. Mul'ata Yohaannis 18:4, 5.

Waggoonni booji' amuu waggaa torbaa fi kudhanii kun yeroo qorannoo fi qulqulleeffannaa nama kuma dhibba tokkoo fi afurtamii afurii ti. Fulbaana 11, 2001 irratti Waaqayyoon sodaachisuu sadaffaan kan Islaamaa dhufe. Kunis warra dhugaa hundee Adventizimii fudhatan qofa biratti beekama. Sodaachisuun inni jalqabaa fi sodaachisuun inni lammaffaan lamaan isaanii illee qajeelinaan Islaama jedhamanii pionerotaatiin adda baafamanii turan. Chaartota pionerota bara 1843 fi 1850 lamaan irrattis, kan Ellen White mirkaneessite, fi kan akka raawwatama boqonnaa lamaffaa Habaaquuqitti adda baafaman irratti, Islaamni malakata shanaffaa fi ja'affaa ta'ee adda baafameera. Malakatoonni sadeen dhumaa Malakatoota Sodaachisaa dha.

Anis nan ilaale, ergamaan tokko samii gidduu balali'aa utuu jiru nan arge, nan dhagees; innis sagalee guddaadhaan, “Sababa sagalee biroo malakata ergamoota sadan isa amma iyyuu afuufamuuf jiranii irraa kan ka'e, warra lafa irra jiraatan irratti wayyoo, wayyoo, wayyoo!” jedhe. Mul'ata 8:13.

Yoo Sagaleen Woe Trumpeetotni jiraatan, yoo Woe Trumpeetiin jalqabaa fi lammaffaan Islaama ta'an, Woe Trumpeetiin sadaffaanis Islaama ta'uu isaa hubachuun baay'ee salphaadha. Mallattoo Islaamni akka Woe Trumpeetotaatti agarsiifamu keessaa tokko, isaanii ittifamuu isaanii fi sana booddee yeroo gad-lakkifamanidha. Obboleettiin White bubblee afran Mul'ata boqonnaa torbaa

keessatti jiran akka “farda aarii” ta’etti ibsiti; inni “hidhaa isaa cabsuun” ba’uuf yaala, du’aa fi badiisa duuba isaa fiduufis ni ka’a.

“Maalonni afran qilleensaa qabatanii jiru; isaanis farda aarii guddaan hiikamee fuula lafa hundumaa irra ariifatee ce’uuf yaaluun, daandii isaa keessatti badiisaa fi du’a baatee deemuun fakkeeffaman.

“Eenyu daarii bara baraa irra ga’ee jirru irratti ni rafnaa? Nuyi ni dulloomnee, ni qabbanoofnee, ni duunee ta’uu qabnaa? Yaa, akka Waaqayyo Hafuura isaa fi hafuura jireenyaa isaa saba Isaa keessa afuufu, isaanis miilla isaanii irratti dhaabbatanii jiraatan waldoota keenya keessatti qabaachuu dandeenyu utuu ta’ee! Karaan sun dhiphaa akka ta’e, balballi sunis dhiphaa akka ta’e arguuf nu barbaachisa. Garuu yeroo nuti balbala dhiphaa sana keessa ceenu, bal’inni isaa daangaa hin qabu.” Manuscript Releases, jildii 20, 217.

Ergamoonni afran qilleensota afran ittisaa jiran “farda aarii” raajii Macaafa Qulqulluu keessatti du’aa fi badiisa uumu sana ittisaa jiru. Mul’ata boqonnaa sagal keessatti, iddoo Buusan Balaa isa jalqabaa fi isa lammaffaan ibsamanitti, mootichi tokko ni ibsama. Innis Mul’ata “sagal-kudha tokko” keessatti ni ibsama.

Isaanis mootii isaan irratti ture; innis ergamaa boolla qilee hin qabne sanaa dha; maqaan isaa afaan Ibraayisxiitiin Abaddoon jedhama, afaan Giriikiitiin immoo Apollyoon maqaa qaba. Isaan irratti akka ta’e. Mul’ata Yohaannis 9:11.

Maqaan, kanaafuu amala mootii Islaamaa, afaan Ibrootaatiin Abaddoon, afaan Giriikiitiin immoo Apollyon jedhama. Kakuu Moofaa fi Kakuu Haaraa keessatti, kanneen afaan Ibrootaa fi afaan Giriikiin bakka bu’aman, amala Islaamaa hiika maqoota lamaan kana keessatti ni argina. Jechoota lameen keessatti hiikni isaanii “du’aafi badiisa” dha. Obboleettiin White, “farda aarii” ergamoonni afran yeroo dhibba afurtamaa fi afur kumni mallatteeffamaa jiranitti ukkaamsaa jiran sun akka miliqee karaa isaa irratti “du’aafi badiisa” fiduuf barbaadu ni dubbatti.

Wabiiin jalqabaa keessatti Islaamummaa irratti Macaafota Qulqulluu keessatti argamu Ismaa’el dha; innis abbaa warra amantii Islaamummaa deggeran ti. Wabiiin jalqabaa sun keessatti inni nama bosonaa ta’e jedhamee ibsama; jechi “bosonaa” jedhamee hiikamus “harree Arabaa bosonaa” jechuu dha. Wabiiin raajii jalqabaa Islaamummaa irratti kennames mallattoo sanyii fardeenii ti; akkasumas fardiin karaa qajeelchitoonni jalqabaa Woe jalqabaa fi lammaffaa keessatti Islaamummaa chaartota qulqulluu lamaan irratti ibsan ture. Bubbeen afran Mul’ata boqonnaa torbaa keessatti ibsamani jiran, yeroo Waaqayyo saba Isaa chaappa’uutti to’atamanii, yookaan “ukkaa’amani” turu. Adeemsi chaappeffamuu dhibba afurtamii afur kumaas adeemsa qoramaatii fi adeemsa qulqulleessuu dha.

Fakkeenyi raajii kanaa hundinuu booji’amuu Daani’el waggaa torbaatamaaf tureen bakka bu’aniiru; kunis Yehooyaaqiim irraa eegalee—inni humneessamuu ergaa jalqabaatiif mallattoo ta’ee—hamma “labsii” namootaa fi dubartoota Baabilon keessaa waamuutti ga’a. Islaamni dura ugguramuu isaa fi sana booddee gad-lakkifamuu isaas amala raajii ta’eedha; kunis Islaamni akka mallattoo raajii Macaafa Qulqulluu ta’e agarsiisa.

“Daani’el har’a isaatti har’a dhaabatee jira; nutis akka inni uummata dubbatuuf iddoo isaaf kennuu qabna. Ergaan keenya akka ibsaa boba’uutti fuulduratti ba’uu qaba. ‘Yeroo sana Miikaa’el, bulchaan guddaan kan ilmaan saba keetii dhaabatu, ni ka’a; yeroo rakkinaa kan saba ta’e irraa jalqabee hanga yeroo sanaatti matumaa hin ta’in ni ta’a; yeroo sanattis sabni kee, namni macaafa keessatti barreeffame hundinuu ni oola. Namoota baay’een isaanii kan biyyoorra ciisan ni dammaqu; gariin jireenya bara baraatiiif, gariin immoo qaanii fi tuffii bara baraatiiif. Warri ogeeyyiin akka ifa samii ni ifu; warri namoota baay’ee gara qajeelummaatti deebisanis akka urjiiwwan bara baraan ni ifu.’

“এই বাক্যসমূহ এই শেষে দনিগুলাতি আমাদরে য়ে কাজ করত হব, তা উপস্থতি করে। আমরা অর্ধকেও জাগ্রত নই। য়ে কাজ অবশ্যই সম্পন্ন করত হব, তা সম্পাদনের জন্য য়ে শক্তি অপরহির্ষ, তা আমাদরে নই। আমাদরে জীবনে প্রবশে করত হব, ঐক্যে প্রবশে করত হব। এখন, এই মুহূর্তই, আমাদরে সেই অবস্থানে দাঁড়াত হব য়েখানে অনুতাপ ও ক্ষমা আমাদরে কাজরে প্রধান বশেষ্ট্য হব। কোনো বিবাদ-বিসংবাদ থাকা চলবে না। শয়তানের চক্ষু-অন্ধকারী কাজে তার সঙ্গে যুক্ত হওয়ার সময় আর নই। প্রলোভনকারী আত্মাদরে ও ভূতদরে শক্টির প্রতিমনোযোগ দেওয়ার সময় আর নই।”

“Akkuma Hafuura Qulqulluun afaanii fi dubbii kennutti, hojii guyyaa Pheenxeqoostee irratti hojjetameef fakkaatu akka raawwatamu dubbachuuf nan ajajame. Bakka bu’oonni Kiristoos hubannaan hojjetu. Namni tokko asii, namni kaan achi argamee diiguu fi balleessuuf yaalu hin jiru.

“‘Utuu labsiin sun dhalatin, utuu guyyaan akka caffee darbuun isaa hin ga’in, utuu dheekkamsi cimaa Waaqayyoo isin irratti hin dhufin, utuu guyyaan dheekkamsa Waaqayyoo isin irratti hin dhufin, isin warri lafa hundumaa keessaa garraamoonni, warri murtii Isaa raawwattan, Waaqayyoon barbaadaa; qajeelummaa barbaadaa, garraamummaa barbaadaa: tarii guyyaa dheekkamsa Waaqayyoo keessatti dhokfatamtan ta’a.’” Australian Union Conference Record, March 11, 1907.

සිල් නැඹීම ලැබූ එක්ලක්ෂ හතළිස් භාරදහස, දානියලේගමේ බබිලෝනීය වහල්කමේ අවුරුදු හැත්තෑවනේ නිරූපණය වන ඒ සමූහය, දානියලේ 12:10නිද නිරූපණය කර ඇත. එම වාක්‍යය “සනීයය” යන ලකුණ දරයි, මක්නිසාද එය හබේරවේ “සනීයය” යන වචනයේ ලක්ෂණ වූ පියවර තුන හඳුනාදක්වයි. බොහෝ දෙනෙක් පවිත්‍ර කරනු ලබති, සුදු කරනු ලබති, ඉන්පසු පරීක්ෂා කරනු ලබති. දානියලේ සහ ගෞරවණීය නිදනො පළමු පරිවේෂණේදී දවේයන්වහන්සේට ඇති හය මගින් පවිත්‍ර කරනු ලැබූ, මක්නිසාද ඔව්හු බබිලෝනීය ආහාර අනුභව නොකිරීමට තීරණය කළහ. ඉන්පසු බබිලෝනීය ආහාර කැව්වට වඩා සුන්දරත් තරබාරුත් වූ මුහුණුවරක් ඔව්හු ඒරදර්ශනය කළහ. ඔවුන්ගේ මුහුණුවර, සුදු වස්තූරය වන කිරිස්තූස්වහන්සේගේ ධර්මීෂ්ඨකම විය. එවිට දිනවල අවසානයේදී, නබුකද්නගෝර්ගමේ චිනිශ්වයට ඔවුන් ඇතුළු වූ විට, ඔව්හු පරීක්ෂා කරනු ලැබූහ.

“Dhuma baraa”tti, yeroo Daani’el “qooda isaa keessatti” dhaabatu, “beekumsi waa’ee Kiristoosii fi raajiiwwan Isa ilaalan” saba Waaqayyoo biratti baay’ee ni dabala. Nebukadnezaaris akka hubatetti, “waan hunda ogummaa fi hubannaa” keessatti, Daani’elii fi namoonni sadan beekamoon sun

“argaman” akka “ogeessota falfalaa fi warra urjii lakkaa’an mootummaa isaa guutuu keessa turan hundumaa irra dachaa kudhan caalanitti.”

Daani’el boqonnaan tokkoo muuxannoo namoota kuma dhibba tokkoo fi afurtamii afurii agarsiisa; isaanis adeemsa qorumsa sadarkaa sadii qabu keessa darbu. Adeemsa sana irratti yaada kennuudhaan, Obboleettii White akkana jetti, “Jechoonni kun hojii guyyoota dhuma kanneen keessatti nu gochuu qabnu dhiheessu. Nuti walakkaa illee hin dammaqne. Humna hojii hojjetamuu qabu raawwachuuf barbaachisu hin qabnu. Gara jireenyaatti dhufuu qabna, gara tokkummaattis dhufuu qabna. Amma, yeroo kanatti, bakka hojii keenya keessatti qalbiin jijjiirrachuu fi dhiifamni amala adda baafataa ta’an irratti dhaabachuu qabna. Walii loluun hin jiraatin.”

Adeemsi qormaanni gara “dhuma baraa” geessu, du’aa ka’uu dhugaa-baatota lamaan Mul’ata boqonnaa kudha tokko keessatti argamutti geessa. Hojii amma nuun hojjetamuu qabu ergaa Fulbaana 11, 2001 fudhachuun, akkuma lafee gogaa du’anitti fakkeeffametti dammaquudha. “Nu jiraachuutu nuuf ta’a, tokkummaa keessattis dhufuutu nuuf ta’a.” Yommuu kana goonu, amaloonni hojii keenyaa adda baafaman “qalbii jijjiirranaa fi dhiifama” ta’u. Amalli hojii keenyaa inni adda ta’e, Daani’el boqonnaa sagal keessatti yeroo inni kadhannaa Lewwoota digdamii jaha kadhatutti fakkeeffameera; innis cubbuu isaa fi cubbuu abbootii isaa dhiifamaaf gaafachaa, yeroo walfakkaatutti immoo yeroo abdiin kutannaa jalqaba yeroo tursiisaa Adoolessa 18, 2020 irratti mallatteeffame sanaa kaasee, inni Waaqayyoon mormee akka deddeebi’aa ture ni amana. Akkasumas yeroo sanuma keessatti Waaqayyos isa mormee akka deddeebi’aa ture ni amanuu qaba. Daani’el warra Adoolessa 18, 2020 irraa jalqabee booji’amummaa “waggaa torbaatamaa” keessa darban bakka bu’a.

Waggoonni torban sun mallattoo “yeroo torbaa” kan Lewwoota Digdamii-jaha keessaa ti. Kitaabni Seenaa Baraa nutti hima akka waggoonni torban sun yeroo lafti sabbatawwan isheen gammaduu qabdu itti “gammadu” ta’e, isaanis fincila Israa’el durii kakuu Lewwoota Digdamii-shan irratti raawwateen akka hin gammadin dhorkamanii turan.

Akka dubbiin Waaqayyoo afaan Ermiyaasiin dubbatame raawwatamuuf, hamma lafti sanbatawwan ishee itti gammaddutti; yeroo dheeraaf akkuma lafti ontee ciifteetti sanbata eeggatte, waggaa torbaatama guutuuf. 2 Seenaa Bara 36:21.

Akka mallattoo “gammoojjii” raajii tokkootti, “guyyoonni sadii fi walakkaa” lamaan dhugaa baatota Mul’ata boqonnaa kudha tokko keessatti Waxabajjii 18, 2020 booda karaa irratti du’anii turan sun, mallattoo “waggoota torbaatamaa” ti; akkasumas mallattoo “yeroo torba” ti. “Dhuma guyyootaatti” jechuunis, dhuma guyyoota raajii kan kitaaba Daani’el keessatti chaappaa jala cufamanii turanii agarsiisa.

Bara 1798tti, macaafni Daani’el baname; Daani’elis iddoo isaatti dhaabatee, kaayyoo isaa guutuuf qophaa’e.

“Yommuu Waaqayyoo nama tokkoof hojii addaa akka hojjetu kenne, inni akkuma Daaniyaal iddoo fi gahee isaatti dhaabachuu qaba; waamicha Waaqayyoo deebisuuf qophaa’aa, kaayyoo Isaas raawwachuuf qophaa’aa ta’uu qaba.” Manuscript Releases, volume 6, 108.

Onkoloolessa 22, 1844, akka raawwii Daani'eel boqonnaa saddeetii fi lakkoofsa kudha afuritti, kitaabni Daani'eel ammas iddoo isaatti dhaabbate. Bara 1798 fi 1844 xumura dallansuu isa jalqabaa fi isa lammaffaa ti; kanaafuu dhuma “yeroo torbaa” agarsiisu. “Dhumni guyyootaa” kan kitaaba Daani'eel keessatti argamu mallattoo xumura booji'amummaa “yeroo torbaa”n bakka buufamee ti. Daani'eel boqonnaa afur keessatti, Nebukadnezaar yeroo “yeroo torbaa” isa irra darbu bineensa fakkaatee jiraate. “Dhumni guyyootaa” ga'utti, mootummaa fi hubannoon isaa isaaf deebi'aniiru.

Dhuma guyyootti ani Nebukadnezar iji koo samii ol kaasa; hubannoon koos gara kootti deebi'e; anis Isa Hundaa Olee eebbise, isa bara baraan jiraatu sana jajadhee ulfina kenneef; mootummaa isaa mootummaa bara baraa ti, mootummaa mootummaas dhaloota irraa gara dhalootaatti jiraata. Warri lafa irra jiraatan hundinuu akka homaa hin taaneetti ilaalamu; inni akka fedhii isaatti maccaa samii keessatti fi jiraattota lafa irra jiran gidduutti hojii isaa raawwata; namni harki isaa dhaabu yookaan, “Ati maal gochaa jirta?” jedhee isa gaafatu tokko illee hin jiru. Yeroo sana tokkotti qalbiin koo gara kootti deebi'e; ulfina mootummaa koo tiif kabajni koo fi ifni koo gara kootti deebi'an; gorsitoonni koo fi abbootiin koo na barbaadan; anis mootummaa koo keessatti jabaadhee dhaabame, ulfinni mootummaa olaanaanis natti dabalame. Daani'el 4:34–36.

Dhumni yeroo mallattoo kaa'uu nama dhibba afurtamii afur kuma afurii fi kuma afurtamii afurii “dhuma guyyootaa” jedhamuun bakka bu'amee mul'ata; kanaafuu, inni xumura mallattoo qabu kan “waggoota torbaatama” akkasumas kan “yeroo torbaa” ni bakka bu'a. Yeroo sana, “qalbiin jijjiirrachuu fi araarri” hojii warra duraan karaa lafa gogaa lafee du'aa guutame keessa du'anii turan bakka bu'an keessaa ifa baasu ta'u.

እቲ ዝርአ ባህሪ ናይቲ ስራሕ ንስሓ ናይቶም ሚእቲ ኣርብዓን ኣርባዕተን ሽሕ ኣብ ሕዝቅኤል ምዕራፍ ትሽዓተ ከም “ምትንፋስን ምኽያርን” ተወኪሉ ኣሎ። ህዝቢ ኣምላኽ ናይ ውልቃዊ ሓጢአቶም ምስ ዝእመኑን ምስ ዝድርብዩን፣ ናይ ኣቦታቶም ተመሳሳሊ ሓጢአት ከም ደጊሞም ዝገበሩ ምስ ዝኣምኑ፣ ትዕቢት ርእዮቶም ኣርሒቑም ንኣምላኽ ብተቐዋሚ መገዲ ከም ዝተመለሱ ምስ ዝእመኑ፣ ከምኡውን ካብቲ ግዜ ምጽባይ ኣብ 18 ሓምለ 2020 ካብ ዝበጽሖ ጀሚሩ ንሱ እውን ብተቐዋሚ መገዲ ምሳታቶም ከም ዝተመለሱ ምስ ዝእመኑ፣ ሽዑ ኣብ መንግስቲ ካብ ኩሎም ካልኣት ተኣማንቲ ጥበበኛታት ሰብኣይ “ዓሰርተ ዕጽፊ” ዝበልጽ ትንቢታዊ ሓይሊ ከም ዘለዎም ክርከቡ እዮም።

Adeemsi chaappeffamaa Islaam hiikamuu fi achiis ittifamuu wajjin jalqabe. Adeemsi sun akkuma jalqabeen xumurama; yeroo Islaam ammas gadhiifamuttis ni xumurama. Inni dhuma guyyoowwan yeroo chaappaan kaa'amuutti gadhiifama; yeroo sanis, Daani'eeliif, labsii Qiirroos namoota Baabylon keessaa waamu ture. Achuma sanatti, dhuma guyyoowwan qulqulleeffamaa irratti, Murtii “labsii” seera Dilbataa Ameerikaa keessatti, warri amanamoon humna raajii “si'a kudhan caalu” qabaachuu isaanii keessatti ni argamu.

“Ati fagaattee dhufaatii Gooftaa baay'ee fageessitanii jirtu. Ani roobni boodaa [akkuma] iyyiisa halkan keessaa sanaa [tasumaa] dhufaa akka ture, humna isaa immoo dachaa kudhaniin akka ta'e argeera.” Spalding and Magan, 5.

Mata-duree itti aanutti qorannaa keenya boqonnaa lammaffaa kitaaba Daani'el ni jalqabna.

“Kunni iyyiiyyuu halkan walakkaatti dhaga’ame kana ture; inni ergaa ergamaa lammaffaa humna kennuuf ture. Ergamonni mootummaa samii irraa ergamanii qulqulloota abdi kutatan dammaqsuu fi hojii guddaa isaanii dura jiruuf isaan qopheessuuf dhufan. Namoonni dandeettii guddaa qaban ergaa kana fudhachuu keessatti warra jalqabaa hin turre. Ergamonni gara warra gad of qaban, of kennanii jiraatanitti ergamanii, iyya kana akka ol kaasaniif isaan kakaasan: ‘Kunoo, Misirrichi dhufaa jira; isa qunnamuuf ba’aa!’ Warri iyya kanaaf itti amanaman saffisaan socho’anii, humna Hafuura Qulqulluu keessatti ergaa sana labsan, obboloota isaanii abdi kutatanis dammaqsan. Hojii kun ogummaa fi barumsa namootaa irratti hin hundoofne, garuu humna Waaqayyoo irratti hundoofne; qulqulloonni Isaa warri iyya sana dhaga’anis isa mormuu hin dandeenye. Warri caalaatti hafuura qabeeyyiin ergaa kana dura fudhatan; warri duraan hojii keessatti dura bu’anii turan immoo isa fudhachuu fi iyya sana guddisuuf gargaarru keessatti warra dhumaa turan: ‘Kunoo, Misirrichi dhufaa jira; isa qunnamuuf ba’aa!’” Early Writings, 238.